

Ocenené
v M.Ú.Z.A.

Kúsok nádeje

Bufet príbehov 2023

s *P*iso
priatel'ia

Kúsok nádeje

Bufet príbehov 2023

sPiso
riatelja

Zostavili:

Monika Vranková, Marek Vaňous,
Korina Krchňáková, Kam Pribišová

Vydalo občianske združenie Spisopriatelia v Bratislave roku 2024
Bašťová 8, 811 03 Bratislava, info@spisopriatelia.sk

© Spisopriatelia, 2024

Všetky práva vyhradené. Reprodukcia alebo šírenie obsahu alebo jeho častí bez súhlasu sú zakázané.

ISBN 978-80-974976-0-6

Tematické menu

ZIMA
NEPRIŠLA

ZVLÁŠTNÝ
SMÚTOK VÍTAZOV

AJ TY MŮŽEŠ
PÍSAŤ

BOMBOVÝ
DEŇ

VŠETCI SME
SA ZBLÁZNILI

NÁDEJ ZOMIERA
POSLEDNÁ

OČAKÁVANÁ
DOBA MEŠKANIA
SA MÔŽE ZMENIŤ

DVANÁŠŤ
SPÔSOBOV
PRÍPRAVY
EXOTICKÉHO
MÄSA

ZOSTUP
DO TMY

NEZNESITELNÝ
ZÁPACH HNIŤIA

FURT
DAČO

Predkrm

8

POLIEVKY

	Našli sme sa! MARTIN HATALA	 	10
	Vo vine je pravda LUCIA POLÁKOVÁ	 	17
	Des & Hrôza RADKA HORŇIAKOVÁ	 	23
	Do polí MAJKA DANEKOVÁ	 	28
	Môžem? TOM HOTEĽ	 	34

HLAVNÉ JEDLÁ

	Rotvajler EVA LÁBIKOVÁ	 	38
	Každé pero čosi stojí DOMINIK ČIESLA	 	44
	Rumová mama MIŇO LAPUNÍK	 	50
	Mágia slov, mágia mačiek KARIN TALAJKOVÁ	 	60
	Milión KATARÍNA STACHO	 	64

ZOZNAM ALERGÉNOV

 OPTIMIZMUS /
NÁDEJ

 PSYCHICKÉ
TRAUMY

 ŤAŽOBA /
NAPÄTIE

 VULGARIZMY

 KRV / NÁSILIE

 SPOLOČENSKÉ
TÉMY / POLITIKA

SEZÓNNE ŠPECIALITY

	Dúha, chlapec a stará kôňa MIKULÁŠ JANČURA	 	70
	Teplé oblečenie DANIEL MIŠÍK	 	75
	Suchý február ZDENKA ŠPAKOVÁ	 	79
	Stratená správa TOMÁŠ SLOBODNÍK	 	84
	Prekladová pamäť JOZEF FRAJKOR		91

ŠALÁTY

	Ancient China Masterchef VERONIKA WAN	 	97
	Pod hladinou LUCIA POLÁKOVÁ	 	104
	Vlak LUCIA LUKAŠČÍKOVÁ	 	110
	Syntetizátorová odysea KARIN TALAJKOVÁ	 	117
	Konečne zvoní na súboj FRANTIŠEK ŠKODA	 	123

ZOZNAM ALERGÉNOV

 HUMOR

 DETSKÝ POHĽAD

 ROMANTIKA / VZŤAHY

 FANTASY

 SCI-FI

 MAGICKÝ REALIZMUS

PRÍLOHY

	Aj ja môžem písať ANDREJ KOLLÁRIK	 	129
	Blázon, Veža a Obesenec EVA LÁBIKOVÁ	 	135
	Som delikatesa! Niekde... vraj PETRA SLŪKOVÁ	 	141
	Kto vidí trávu rásť DANIEL MIŠÍK	 	145
	Skutočnosť BARBARA LUPAČOVÁ	 	152

DRESINGY

	Štipka jazmínu TOMÁŠ SLOBODNÍK	 	158
	Zradná vôňa sliviek ROMAN ĐURIGA	 	165
	Posledné želanie FRANTIŠEK ŠKODA	 	171
	Vzostupy a pády LUCIA POLÁKOVÁ	 	178
	Nádej snečnic ALŽBETA SOLČÁNYOVÁ	 	184

ZOZNAM ALERGÉNOV

 OPTIMIZMUS /
NÁDEJ

 PSYCHICKÉ
TRAUMY

 ŤAŽOBA /
NAPÄTIE

 VULGARIZMY

 KRV / NÁSILIE

 SPOLOČENSKÉ
TÉMY / POLITIKA

NÁPOJE

Balet drobných molekúl

KARIN TALAJKOVÁ

189

Kráčam až na vrchol

JOZEF FRAJKOR

193

Polárna biela

EVA LÁBIKOVÁ

197

To sú iba rozprávky

TOMÁŠ HRÁBEK

202

Kúsok nádeje

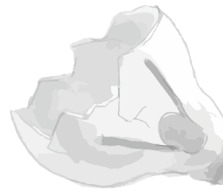
VERONIKA WAN

209

Dezert

216

ZOZNAM ALERGÉNOV

HUMOR

DETSKÝ POHĽAD

ROMANTIKA /
VZŤAHY

FANTASY

SCI-FI

MAGICKÝ
REALIZMUS

Predkrm

Nikdy som si nemyslela, že budem písať predslov do knihy. A vlastne ani nepíšem. Toto je predsa predkrm. Našťastie, lebo predslovy nikto nečíta.

To, čo máš teraz pred sebou, vyzerá ako kniha príbehov, no v skutočnosti je to kniha s príbehom.

Začal sa jedným Marekom Vaňousom, ktorý si povedal, že aj on môže písať a že to chce robiť dobre. Odštartoval zľahka – tu nejaké tipy pre autorov, tam rozhovor so spisovateľmi... a budúci nádejní pisálkovia vyrástli ako huby po daždi. Pozbierali sa a začali si hovoriť Spisopriatelia.

Keď sa táto komunita stretla a vyložila svoju pestrú ponuku nápadov na stôl, dal sa pokojne nazvať švédskym. Aj keď písali prevažne po slovensky. Vymysleli Mesačnú Úlohu pre Začínajúcich Autorov – zadala sa prvá téma, zostavila sa porota a súťaž bola na svete. M.Ú.Z.A. – príbehový hrnček var!

V tom čase som sa do mixu primiešala ja – vtedy začínajúca autorka, dnes betareaderka a porotkyňa literárnych súťaží, ktorá hoci nevie dobre variť, má v rukáve priveľa kuchárskych metafor. Stala som sa jedným z mnohých príbehov, z ktorých sa skladá sága komunity a mohla som sledovať, ako náš hrnček var kypí. A tak sme si položili otázku *čo so všetkou tou potravou pre dušu?*

A tak je tu prvý chod z edície Bufet príbehov.

Za prvý rok súťaže sa porotcom preosiali cez ruky stovky poviedok a v dlaniach im zostali tie najlepšie. Tie, ktoré ich rozosmiatili či rozplakali, povzbudili alebo rozbili na márne kúsky. A často všetko dokopy.

To teraz hrozí tebe. V jednej chvíli tráviš čas s knihou, v druhej kniha trávi teba.

Povieš si, veď je to len zbierka poviedok. Čo sa mi môže stať? Tridsaťpäť príbehov predsa nie je tak veľa.

V tejto knižke však nie je tridsaťpäť príbehov.

V každej poviedke je príbehov hneď niekoľko. Najprv ten očividný, ktorý prežívajú postavy na stránkach. Pod ním ten, ktorý prežívali pred prvou vetou a ktorý budú potom, čo prehltnes poslednú bodku. Ten, ktorý si domyslíš.

No a pod tým všetkým sú stovky skutočných príbehov zo života autorov a autoriek, ktorí ich vytvorili. Všetky malé aj veľké zážitky, inšpirácie povymetané aj z tých najzapadnutejších rohov komory a myšlienky, ktoré vreli pod pokrievkou, kým nevykypeli na papier. Príbehy od miestnych dodávateľov, ale aj dovezené z ďalekých miest a časov. Príbehy tých, čo prispeli svojou troškou, aby sa táto knižka dopiekla do svojej finálnej podoby.

Ešte aj taký drobný text ako predkrm má v sebe príbehy. Napríklad šesticu sýkoriek, čo mi nazerajú cez okno, dážd' so snehom a termín pred týždňa, ktorý som nestihla.

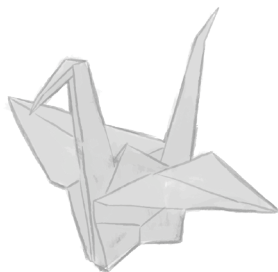
Aby do seba všetko zapadlo, chýba ešte jeden príbeh. Tvoj. O tom, čo zažiješ, keď sa do nášho Bufetu príbehov zahryzneš.

Kam Pribišová

Našli sme sa!

MARTIN HATALA

Od začiatku bolo jasné, že to nebude dobrý deň. Noc bola nezvyčajne tmná, udusená oblakmi prachu a trblietavého piesku. A keď sa konečne premenila v deň, svitanie naplnilo oblohu odtieňmi bordovej, koralovej a tyrkysovej.

Dvojica pútnikov zastavila na nízkom hrebeni a vymenila si pohľady, keď pred sebou uvideli, ako sa prachové oblaky preháňajú údolím a vytvárajú v troskách mesta jazyky čierneho piesku plného drobných kovových častôčiek, ostrých ako britva.

Obaja sa pomrvili v objemných ochranných odevoch. Pod hrubými vrstvami gummy a tkanín sa im zrážal pot.

Vyššia postava sa nahla k tej nižšej a pokúsila sa jej zobrať batoh. Nižšia ju udrela po ruke.

Oblohou preleteli prvé fialové blesky.

Adydin začala prehľadávať kuchyňu po druhý raz. Dala o tom manželovi vedieť tým, že treskla dvierkami na peci.

Otvoril oči. Prišlo ďalšie tresknutie. Tentokrát to tipoval na zásuvku – tretiu zhora. A ďalšie. Aha, tak táto bola tretia zhora, pomyslel si. Tá predtým bola druhá zhora.

Ešte stále dúfal. Bol ženatý dosť dlho na to, aby vedel, že niektoré trieskania v kuchyni sa manžela netýkajú a že najlepšie, čo sa dá urobiť, je dať si drôtovníkové víno, pohodlne sa usadiť a užívať

si sviatočnú pohodu. A čakať, či sa manželka podvečer neobjaví vo dverách so zdvihnutým obočím. Pravým. Znamenalo to: „Čo keby si sa vyzliekol?“

Nie dnes. „Samsyn!?“

Niekoľko menej zdatný v umení manželstva by sa opýtal otázku ako „Áno, drahá?“ alebo „Je všetko v poriadku?“, lenže Samsyn vedel, čo robí. Vedel, čo robí, keď sa Adydin prvý raz prihovoral pri prehladávaní ruín. Vedel, čo robí, keď za ňou vyrazil na druhý koniec údolia a, dočerta, vedel, čo robí, keď...

„Samsyn!“

„Veď idem,“ zdvihol sa z kresla.

„Nie, budeš mi tu zavádzať,“ ozvalo sa z kuchynského výklenku. „Len mi povedz, kde mám misu na šalát.“

Samsyn zaváhal pred dierou v stene, čo viedla do kuchyne. Rozhodol sa vojsť.

Ďalšie tresknutie. Rozhodol sa vyjsť.

„Vravím, nechod' sem!“

Samsyn zastal pri ohnisku. K jeho nohám sa prikotúlal ošúchaný plechový hrnček „Najlepší otec na svete!“. Opatrne ho zdvihol a položil na policu s rozpadnutými knihami.

„A kde si ju videla naposledy?“ opýtal sa. Ako úplný manžel-amatér, no hrnček ho vyviedol z miery.

„Neviem!“ vyletela z kuchyne. V očiach sa jej leskli slzy. „Možno ti to pripadá ako hlúposť, ale na tradíciách záleží. Obzvlášť dnes.“

„Pamätáš si, ako si vravela, že z toho nebude búrka?“ ozvalo sa v Niksoninej prilbe. Otočila sa na Vansa.

„Už nie sme ďaleko. Všetko bude v poriadku,“ odvetila do vysielacky.

„To si hovoril aj Oppenheimer.“ Vans sa ďalej plahočil závejmi drsného čierneho prachu. Opäť sa pokúsil zobrať jej batoh. Opäť mu to nevyšlo, a tak sa aspoň znova opýtal: „Môžeš mi vysvetliť, prečo vláčime darčeky naspäť k vašim?“

„Aby sme ich otvorili s nimi.“

„Potom by nám karavánou namiesto darčiekov poslali správu, že si k nim máme prísť otvoriť darčeky.“

„Je to prekvapenie.“

„Je to prekvapivo hlúpe,“ napravil si batoh. Na štít masky mu dopadla prvá snehová vločka. Potom ďalšia. „Nikson, miláčik, vlhkosť, metalický prach, pohyb... vieš, čo to znamená?“

Nikson sa otočila a za štítom jej masky sa držal zúfalý úsmev. Zamrvila sa a po jej ochrannom odevu prebehol výboj statickej elektriny.

„Je to len prehánka,“ povedala do vysielacky. „Dobre vieš, aké sú pre mňa sviatky dôležité. Nehovoriac o tom,“ zhlboka sa nadýchla filtrovaného vzduchu, „že tieto sú ešte dôležitejšie. Chcela som ti to povedať až pri sviatočnej večeri, ale... toto je prvý raz, čo budeme oslavovať *traja*.“

Vans sa naklonil bližšie. Tvárové štíty ich prilieb sa takmer dotkli.

„Čo?!“ doniesol sa k nej jeho tlmený hlas. „Vypadli vysielacky! Kvôli statickej elektrine!“

Samsyn objal svoju manželku: „Nájdeme ju, neboj.“

Stáli pri veľkom kruhovom ohnisku uprostred hlavnej miestnosti. Zaberala väčšinu horného poschodia bývalého bytového domu. Samsyn v priebehu rokov vysekal do stropu viacero otvorov na komíny s radiačnými filtrami a zariadil ju čímkoľvek použiteľným, čo dole v meste našiel – masívny jedálenský stôl, zlomenú nohu vymenil za odkvapovú rúru, obrovský kopec obrazov a predovšetkým dve pohodlné kreslá, v ktorých s Adydin trávili dlhé chladné večery. Dala sa v nich oprieť hlava, vyložiť nohy a navyše mali po ľavej ruke tácku na jedlo a pitie.

Človek z dvadsiateho prvého storočia by Samsyna upozornil, že tácka slúžila na zubárske nástroje, ale nikto taký už nebol nažive.

Ako posledný pribudol automat na vodu, ktorý plánoval prerobiť na nový vodný filter.

Adydin skĺzla očami k otvoru do jeho dielne.

„Že si ty zase niečo majstroval?“ odlepila sa od neho a namierila mu prst do tváre. Vyrasila do dielne. Odhrla ťažký záves. Ozval sa treskot intenzívneho hľadania.

„Určite nie z tvojej misy!“ protestoval Samsyn a začal sa nervózne hrať so šedivou bradou. „Urobíš mi tam neporiadok,“ nasledoval ju.

„Takže pod ruinami tohto,“ ukázala na chaos v regáloch okolo, „existuje uprataná dielňa?“

Samsyn si povzdychol: „Ako vyzerala?“

„Ako vieš, že si s ňou nič nerobil, keď ani nevieš, ako vyzerala?“

„Pretože...“ začal. Dobrá otázka, zamyslel sa. „Pretože tá ľúbim?“

Zdvihla jedno obočie.

Usmial sa a chopil sa pracky na opasku.

„Zlé obočie!“

„Každopádne...“ napravil si opasok. „Nechodím ti do kuchyne vykrádať riad, aby som si z neho len tak niečo *majstroval*. Si si istá, že si ju len niekde neskryla? Aby som z nej náhodou niečo nevyrobil, keď je taká dôležitá.“

Nadýchla sa, no obočie jej kleslo naspäť. Odstrčila ho nabok. Opäť minula ohnisko, naložené, pripravené na opekanie molerína, ktorý sa od včerajška pomaly rozmrazoval.

Otvorila šatník, odhrla bielizeň: „Aha!“ Začala vyťahovať malú truhlu zo samého dna skrine.

„Mal si pravdu,“ šepla. Utrela si slzy. Bolo to smiešne, uvedomila si. Bola to obyčajná misa. Kovová, ošúchaná, krivá a obitá, vyrezaná z kola auta. Vyrobil ju ešte jej prapraotec, keď zistil, že svoje auto už nijako nevyužije. Pre Adydin neexistoval väčší symbol sviatkov a rodiny.

Bol to svadobný dar od jej mamy. Bola to tá vec, ktorá tento nový priestor, ktorý si so Samsynom našli, urobila domovom. Sviatočný šalát bol vždy vo sviatočnej mise na šalát. Bola to jediná nemenná vec, ktorá...

Otvorila veko.

Zaklapla veko.

„Samsyn?“ zhlboka sa nadýchla.

„Z kuchyne som nič nezobral!“ bránil sa. „Ako som mal vedieť, že to je riad, keď nebola v kuchyni?“

Otočila sa k nemu. Pozrela na neho cez ohnisko s takou intenzitou, že si nebol istý, či si nemá ísť do dielne po zväračskú prilbu.

Ohnisko vzplanulo.

Nemalo to nič s jej pohľadom, Samsynov mechanický časovač ho zapálil, aby sa molerín stihol do večere správne prepiečiť. Samsyn však nemienil nič riskovať a radšej cúvol.

Začali pomaly krúžiť okolo ohniska. Ozvalo sa cvaknutie, spustil sa ďalší mechanizmus. Závažie pri rošte začalo klesať a molerín sa začal otáčať nad plameňmi.

„Pozri...“ otvoril Samsyn ústa. A zase ich zavrel. Ako manžel-profesionál si uvedomil, že na nejaké „pozri“ je už neskoro. „Ja...“ Nie, toto tiež nie, zastavil tok svojich myšlienok. Plán B, mykol plecami. „Sú... sviatky?“

Vietor sa preháňal ohlodanými kostrami stavieb. Do tých, z ktorých trčali roxory, šľahali fialové blesky. Ulicou preletel vír čierneho prachu. Zopár čiastočiek zazvonilo Vansovi na nádobe so vzduchom.

„Stratili sme sa!“ zakričal, aby ho Nikson začula. Tá len pokrútila hlavou.

„Tak mi ukáž, ktorým smerom je sever!“ založil ruky vbok.

Nikson skontrolovala kompas. Chvíľu sledovala strelku, ako poletuje zo strany na stranu, a potom kompas odložila. „Nejdeme na sever.“

Vans sa chytil za hlavu. Zabudol, že má prilbu, a tak sa chytil len za čelovku. „Mali by sme...“ začal kričať, no Nikson už kráčala ďalej.

Zažmurkal. Čosi v jej batohu blikalo.

Na streche obytného domu, na kopci nad údolím, preskočila medzi dvoma anténami iskra. V skutočnosti išlo o prúty upraveného Van de Graafovho generátora, no keby Samsyn svojej žene

povedal, že niečo také stavia na ich streche, tak si na nej môže rovno ustlať. Búrka v údolí zosilnela a prúty opäť zaiskrili. Malá skrinka začala bzučať. Satelitný tanier zachytil signál a automaticky namieril kamsi do ruín mesta.

Presnejšie, satelitná sviatočná šalátová misa.

Molerín sa pomaly otáčal, mäso sa škvarilo a rozvoniavalo. Masť kvapkala do tácky pod roštom. Bol to jediný zvuk v miestnosti.

Starší manželský pár sedel pri jedálenskom stole. Každý na opačnom konci a v tom najlepšom oblečení, aké sa dalo v pustine zohnať. Obaja hľadeli na hojnú večeru v tanieroch a na prázdne miesto, kde mal byť šalát.

Ozval sa zvuk. Adydin sa zamračila. Postavila sa od stola. Nieкто otvoril dvere do vstupnej komory.

„Kto to môže byť?“

„Možno to je tvoj pradedo s novou misou,“ odvrkol Samsyn.

„Prapradedo.“

S napätím čakali, kým návštevníci zatvorlia vonkajšie dvere. Kým skončí vzduchová sprcha. Potom vodná. Parný kúpeľ. Kým si vyzlečú ochranné obleky.

Adydin sa chytila za hlavu: „Stále tu niečo majstruješ a ani raz ti nenapadlo vyrobiť kukátko?“

Otvorili sa vnútorné dvere.

„Oci?“ Nikson držala malú gumenú krabičku s blikajúcim svetlom a anténou. „Otvorila som tvoj darček.“

„Našli sme sa!“

Štrngli poháre. Každý iný, niektoré prasknuté. „Našli sme sa,“ odznelo ešte ďalších päťkrát, kým si štrngli všetci medzi sebou. Štrngnutie medzi Samsynom a Adydin a to medzi Nikson a Vansom znelo o čosi vrúcejšie.

Po jedle sa všetci presunuli k úzkemu priezoru s výhľadom na údolie. Samsyn sa chopil páky na stene. Zatiahol a v jeho

dielni sa spustil malý generátor. Pretože elektrina bola vzácna. Sviatočná.

Hlavnú miestnosť zaliala žiara desiatok žiaroviek. V pochmúrnej šedi nukleárnej pustatiny sa ich domov rozžiaril ako maják.

Chvíľu to trvalo, kým zazreli ďalšie svetlo. Ďalší domov. Potom ďalší. Potom celé desiatky ďalších.

Tak ako pred všetkými tými rokmi, noc nato, čo padli rakety. Keď tí, ktorí prežili, zažali ohne a svetlá, aby videli, že na svete neostali sami.

„Šťastný bombový deň, vospolok.“

Nikson si odpila. „Som tehotná inak. Nemáme šalát?“

Vo vine je pravda

LUCIA POLÁKOVÁ

„Mňa by na ich mieste nikto nedostal z domu,“ odchlipnem si z kávy a očami preskakujem z jedného monitora na druhý.

„Ľuďom vieš čo...“ kolegyňa zdvihne šálku a povýši svoj výrok na prípitok. Odpoviem jej rovnakým gestom, dopijem a odchádzam do terénu.

Za priehľadnými dverami sa tlačí dav ľudí. Chladný vietor im vyťahuje ramená k ušiam a núti ich rytmicky sa pohupovať. Každého v inom rytme.

Nepriťomné pohľady o mňa ani nezavadia, blúdia vo vlastných vesmíroch. Do reality ich vráti až ďalší výbuch, len niekoľko metrov od nás. Mňa neprekvapí. Vďaka svojej práci som už voči strelbe a výbuchom odolný. Prekvapí ma len to, ako skoro sa ozval ten prvý, a viem, že dnes nebude posledný. Všetci to vieme.

Pach síry ťahajúci sa tmou stupňuje nervozitu, cítim ju aj cez zatvorené dvere. Do siedmej zostáva len pár minút, no nemôžem otvoriť ani o sekundu skôr. Nariadenie zhora. Každý tu má presne určenú úlohu. Tou mojou je udržať poriadok.

Nad parkoviskom plnom áut začína svitať. V myslí si prehrávam svitania, ktoré som na tomto mieste videl, a rozmýšľam, koľko ich ešte uvidím. Asi je čas bilancovať.

Popravím si opasok, skontrolujem zbraň a uhladím si obo-pnutú košelu s rukávami vyhrnutými po jazvu na predlaktí. Bezo

mňa by tu nastal totálny chaos a to mi vystiera chrbticu do príkladnej priamky.

„Milan...“ šepkala Evka, keď zo mňa roztúžene strhávala uniformu. Na uniformu ich letelo veľa, ale iba ona ju potom zdvihla, oprášila a zavesila na vešiak. Tak som si ju zobral za ženu.

„Milan...“ priadla mi do ucha, keď sa prehrabávala v mojich hustých čiernych vlasoch...

„Milan... Milan! Čo spíš?!“ vedúca si potúka po zápästí a hlavou kývne k dverám. Nákupné vozíky do seba s rinčaním narážajú. Nervozita hraničí s hystériou.

„Ná, de ste tolko, šak už je sedem nula jenna!“ tlmene počujem, ako na mňa pani s fialovým prelivom vrčí a pretláča sa dopredu. Ostatní to s ohľadom na jej vek taktne premlčia, no neverbálnou komunikáciou ju posielajú na nepekné miesta.

Zodvihnem ruku v ospravedlňujúcom geste a ponáhľam sa k dverám. Stres mi lepí košeľu o chrbát a opasok sa zošuchne pod moje brucho, ktoré je vždy o krok vpred.

Evka zvykne hovoriť, že guľa je predsa najdokonalejší tvar vo vesmíre a hladí pritom moje šediny. Ja jej na to vždy poviem, že takú chlpatú planétu ešte nikdy nikto nevidel a že ona je mojím slnkom, okolo ktorého budem navždy obiehať. Milujeme vesmírne filmy. Každý mesiac si odkladám časť svojho platu, aby som ju raz zobral na raketovú základňu na Floride. Občas si predstavujem, ako zanedbateľne vyzerajú moje problémy z vesmíru. Tá predstava ma upokojuje.

Evka sa o moju súčasnú uniformu stará s rovnakou láskou, s akou sa starala o tie policajné. Len tú, ktorú som mal na sebe posledný deň v službe, hodila do koša. Flaky od krvi sa zažrali hlboko do vlákien látky a ešte hlbšie do vlákien môjho vedomia, odkiaľ mi každý deň šepkali, že to bola moja vina. Mal som ho lepšie kryť, on by to pre mňa určite urobil. Niekedy šepkali, inokedy kričali.

Keď kričali najhlasnejšie, snažil som sa ich umlčať nechtami. Ak to nepomohlo, zobral som niečo ostrejšie. Len keď som kožu porušil, mohla zo mňa všetka nahromadená vina konečne vytrysknúť. Aspoň na chvíľu. Všetci hovorili, že som sa zbláznil, len Evka povedala, že to prejde a že to zvládneme. Jazvy sú vraj symbolom vyliečenia. Tá, ktorú som spôsobil jej, sa však hojila príliš dlho. Raz som sa neovládol a ona všetkým tvrdila, že to bola nehoda. Nebola to nehoda. To ja som jej nebol hodný. Povedal som, že keď chce so mnou zostať, je ešte väčší blázon ako ja. Na to len odvetila, že aj toto zvládneme a použila proti mojim démonom tú najsilnejšiu zbraň. S láskou zavesila moju novú uniformu bez odznaku na vešiak.

Rukávom si zakryjem jazvu a stlačím otváranie dverí. Rozdeľujú sa do strán, pomaly dusia čakajúci dav, až sa nakoniec rozletia. *Aby mohla nahromadená vina konečne vytrysknúť.* Poškrabem si symbol vyliečenia.

Prúd ľudí ma pritlačí k stene. Mám čo robiť, aby som stiahol svoju chlpatú planétu, keď nechcem utrpieť pracovný úraz spôsobený zrážkou s nákupným vozíkom.

Sú ako zhypnotizovaní. Zaplniť prázdny vozík, zaplniť prázdne miesto. Už dávno nečakám, že by ma niekto pozdravil. Parkovací automat alebo samoobslužnú pokladňu tiež predsa nikto nezdraví.

„Bodaj by vás porantalo...“ fialová hlava sa mi vyhýba pohľadom a z každej strany ju predbiehajú ďalší a ďalší ľudia.

Karma je zdarma... derie sa mi na jazyk, ale udusím tie slová hneď v zárodku. Ešte by si myslela, že hovorím o tom indickom jedle, ktoré je tento týždeň v letáku, a keď jej ho nablokujú, bude sa na mňa sťažovať. Už to poznám. Minule na mňa jedna pani ziapala, keď som jej nevedel ukázať, kde nájde batoh hríbov v akcii. Vraj v reklame hovorili. Stálo ma to niekoľko minút života, kým som pochopil, že ju mám poslať do športového oddelenia pre batoh Reebok.

Vo dverách sa stretávajú prázdne vozíky s plnými. Ľudia si jediným pohľadom odovzdávajú šialenstvo, ktoré ich núti nekontrolovane nakupovať. Konzum, ktorý ich konzumuje. Pomaly a zaživa. Krími sa drahocenným časom, ktorý by mohli tráviť inak. Doma.

„Vidíš, hovoril som, že máme ísť hneď ráno!“ muž sa obzerá okolo cenovky s chýbajúcim tovarom.

„Podľa mňa ešte doložia.“

„A keď nedoložia, čo urobíš?!“

Žena zmlkne a vráska, ktorá jej vytvorí medzi obočím hlbokú priepasť, značí, že nevie, čo by spravila. Upríe na mňa zúfalý pohľad.

„Pán SBSkár, išli by ste sa, prosím, spýtať, či ho ešte doložia?“ ukáže na prázdnu paletu, okolo ktorej sa začínajú zhlukovať ľudia. Som taký šokovaný slovom „prosím“, že ma to na chvíľu paralyzuje.

„Hovoril som, že máme nakúpiť do zásoby, čím si mám teraz akože utrieť rit?!“ mužov zvýšený hlas núti ženu previniť klopiť zrak a mňa preberie z chvíľkovej paralýzy. Možno tú vrásku medzi jej obočím spôsobila práve predstava alternatívnych riešení tejto situácie.

„Idem pozrieť, či nemajú aspoň kuchynské utierky. Ty čakaj tu, keby doložili,“ zašepká a prediera sa šomrajúcim davom.

To si ešte nesral vo vesmírnej lodi v stave beztiaže, kamoško! Odchádzam zistiť stav skladu a cítim pri tom väčší adrenalín ako pri použití toho akciového jednovrstvového toaletáku. Aj rolka by stačila na prebudenie najnižších pudov našej spoločnosti.

Kľučkujem medzi vozíkmi, keď sa ozve niekoľko ďalších výbuchov krátko po sebe. Ľudia im prestávajú venovať pozornosť, aj keď od rána hlásia už niekoľko zranení. Len deti sú v napätí. Tie menšie plačú, väčšie naopak nevedia skryť vzrušenie a otravujú rodičov, aby kúpili nejaký ohňostroj.

„Zabudni, peniaze vyhodené do vzduchu!“ matka ani nezdvihne pohľad od nákupného zoznamu, zdrapne revúceho syna za kapucňu a ťahá ho preč od zábavnej pyrotechniky. „Pozrieme si ohňostroj u susedov,“ kontroluje záruku na údenom, zatiaľ čo chla-

pec znižuje svoje nároky a snaží sa matku presvedčiť aspoň na Pirátov. Strasie ho zo seba ako otravnú muchu a keby bolo na podlahe miesto, už by tam ležal v hysterickom záchvate.

Vážení zákazníci, otvárame pre vás pokladňu číslo tri. Svoj nákup si môžete vykladať na tejto pokladni.

Ludia sa opierajú do plných vozíkov a s námahou sa ich snažia pretlačiť k pokladni s trojkou blikajúcou nazeleno. Celý ten chaos pozorujem z uličky s alkoholom a cítim sa zbytočný ako tonic bez ginu.

„Pozóóóóó, uhnite, nejde to zabrzdíííí!“

Uličkou sa rúti doplna naložený vozík. Kolieska rytmicky prekonávajú škáry v podlahe a za nimi klopajú podpätky drobnej mladej ženy. Neviem si predstaviť, v ktorom vesmíre sa dá uviesť vozík do takejto rýchlosti. Viem len, že treba zakročiť.

Postavím sa vozíku čelom a pokrčím kolená, aby sa moja planéta dostala do lepšieho postavenia voči približujúcemu sa objektu. Som pripravený na stret. V poslednej chvíli odsotím z trajektórie malú kométu, ktorá potom reve na maminých rukách. Náraz o 3...2...1... Za hromadného zhíknutia zákazníkov to ustojím. Nákup uložený nad okrajom vozíka letí zotrvačnosťou ďalej. Odrazí sa mi od tela a s rachotom padá na zem.

Houston, máme problém!

Rinčanie skla preletí predajňou rýchlosťou svetla a odvracia tváre ľudí chrániace sa pred črepmi.

Frankovka mi vsakuje do vlákien oblečenia. Farbí ho načerveno, rozpíja sa a obsadzuje čoraz väčšie územie na mojej košeli. Presakuje mi na kožu a kvapká z rúk, za ktorými sa všetko rozmazáva. Hlasy ľudí aj oznamy z informácií počujem len ako šum niekde v dialke...

„Milan... už mu nepomôžeš,“ veliteľ sa ma snažil zdvihnúť od kolegu, ktorému som prítlačal ruky na dieru v hrudi. Červený flak na jeho košeli rástol zároveň s mojím zúfalstvom. „Milan...

pod...“ s námahou sa mu podarilo odlepiť mi ruku z kolegovho srdca. Medzi prstami od krvi sa jeho tvár menila na rozmazanú machuľu.

„Milan... Milan! Nie je ti nič? Pod', vstávaj!“ Obraz medzi prstami červenými od vína sa zaostruje, až zbadám kolegyňu, ktorá ku mne vystiera ruku. „Pod', nech sa to uprace,“ ťahá ma z miesta činu.

Zvonka cítim pohľady, zvnútra svrbenie. Nezniesiteľné svrbenie, ktoré volá moje nechty, aby ma presvedčili, že to nie je moja vina. Ja im však neverím.

Zamknem sa v šatni. Príborový nôž. Tupé nožnice. Nič. Nie je tu nič! Skúšam tlak uvoľniť krikom. Vôbec to nepomáha.

Silvester – rozpis zmien.

Strhnem z magnetickej tabule papier a rýchlym pohybom si zarezem do predlaktia. Nie je to moja vina. Aspoň na chvíľu nie.

Špinavú uniformu hodím do skrinky a obliekam si náhradnú.

„Pekného Silvestra!“ na parkovisku sa rozlúčim s kolegami a odchádzam do svojho bezpečného vesmíru.

„Konečne!“ víta ma Evka a vo dverách cítim vôňu kapustnice. „Vytiahla som z mrazáku tú od Vianoc, nechcelo sa mi ísť do obchodu. Suseda hovorila, že sa dnes všetci zbláznili a už poobede boli prázdne regály.“

Mlčky prikývnem a prehodím uniformu cez stoličku.

„Kým to nezaschne, tak sa mi to ešte podarí vyprať,“ pozrie na košeľu, cez ktorú mi presakujú kvapky viny.

Zoberie moju uniformu a s láskou ju zavesí na vešiak.